

Nota van Antwoord bij de Natura 2000 beheerplannen Eilandspolder, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, Polder Westzaan en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske 2016-2022

Beantwoording zienswijzen op vier ontwerp Natura 2000
beheerplannen Laag Holland van juni 2016.

N2000

INHOUD

3 | **Deel A: Inleiding**

- 3 | 1 Inleiding
- 3 | 2 Ontvangen zienswijzen
- 3 | 3 Vervolgprocedure
- 3 | 4 Leeswijzer

4 | **Deel B: beantwoording zienswijzen**

DEEL A: INLEIDING

1 INLEIDING

De ontwerp Natura 2000 beheerplannen voor vier Natura 2000 gebieden in Laag Holland, te weten: Eilandspolder, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Polder Westzaan, zijn door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgesteld op 12 april 2016. De ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu hebben de ontwerp plannen op 20 mei respectievelijk 24 juni 2016 eveneens vastgesteld.

Vervolgens zijn de ontwerp plannen conform de Openbare Voorbereidingsprocedure van Afd. 3.4 van de AwB van 6 juli tot 16 augustus 2016 ter inzage gelegd. Voorafgaand hieraan zijn twee informatie- avonden gehouden, op 25 april 2016 in De Rijp over de plannen voor Eilandspolder, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en op 26 april 2016 te Zaandam over de plannen voor IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Polder Westzaan,

In deze Nota van Antwoord beantwoorden Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland, in overleg met de ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu, de zienswijzen.

2 ONTVANGEN ZIENSWIJZEN

Gedeputeerde Staten ontvingen in totaal 15 zienswijzen, van zowel individuele insprekers als van organisaties. De zienswijzen hebben betrekking op één of meer van de vier beheerplannen. Alle insprekers krijgen deze Nota van Antwoord toegestuurd, waarbij zij tevens worden geïnformeerd over de vervolprocedure. Zeven zienswijzen hebben aanleiding gegeven tot wijzigingen in de tekst van één of meer van de ontwerp beheerplannen.

3 VERVOLPROCEDURE

Na verwerking van de zienswijzen stellen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu de vier Natura 2000 beheerplannen definitief vast. Tegen het besluit tot vaststelling van de plannen staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De Natura 2000 beheerplannen hebben een maximale geldigheidsduur van zes jaar. Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid na deze zes jaar de geldigheid van het beheerplan met zes jaar te verlengen.

4 LEESWIJZER

Voor het beantwoorden van de zienswijzen zijn in deze nota per zienswijze alle vragen, op- en aanmerkingen, suggesties, adviezen en aanbevelingen opgeschreven. Aangegeven is op welke beheerplan(nen) de zienswijze betrekking heeft. Daarbij is getracht de punten die in de zienswijzen zijn verwoord, zo helder en compleet mogelijk samen te vatten en daar vervolgens een reactie op te geven. Vervolgens is aangegeven of er aanleiding is om één of meerdere beheerplannen daarop aan te passen en zo ja, in welke zin.

DEEL B: BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

ZIENSWIJZE 1 (HEEFT BETREKKING OP ALLE VIER BEHEERPLANNEN)

De inspreker gaat er van uit dat beheerplannen en toepassing van de Natuurbeschermingswet in meest brede zin geen belemmeringen opwerpen voor de uitoefening van de beroepsbinnenvisserij en de visserijkundige waarden van het gebied niet aantasten. Daar kan bijv. sprake van zijn bij een (verdergaande) versnippering van peileenheden, de aanleg van dammen en/of beperking van vismigratiemogelijkheden. De inspreker verzoekt dit te bevestigen.

Volgens de Natura 2000-beheerplannen kan het huidige gebruik t.a.v. de beroepsvisserij ongewijzigd doorgaan. Ook voor de beroepsvisserij geldt uiteraard dat voor nieuwe ontwikkelingen die mogelijk effecten hebben op de Natura 2000-doelen, via een vergunningprocedure moet worden beoordeeld of deze kunnen worden toegestaan. Aantasting van de visserijkundige waarden van de gebieden zal niet snel aan de orde zijn, omdat ook de Natura 2000-doelen gebaat zijn bij zo min mogelijk beperkingen van de vismigratiemogelijkheden door bijvoorbeeld de aanleg van niet voor vissen passeerbare dammen. Hydrologische isolatie vindt relatief op zeer beperkte schaal plaats.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de betreffende beheerplannen.

ZIENSWIJZE 2 (HEEFT BETREKKING OP ILPERVELD, VARKENSLAND, OOSTZANERVELD & TWSKE)

De inspreker stelt dat in het beheerplan maatregelen voor de Kempphaan en de Watersnip ontbreken en verzoekt om 100 ha aan extra schraalgrasland en (her)inrichting plas-draspercelen als maatregel in het beheerplan op te nemen.

Zoals gesteld in het beheerplan biedt de SNL-regeling (NNN) voldoende ruimte voor goed beheer van voldoende schraalgrasland. Extra inrichting t.b.v. de Kempphaan en de Watersnip (plas-dras) is voor deze Natura 2000-doelen inderdaad nodig en daarom zal deze maatregel worden opgenomen in het beheerplan.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 3 (HEEFT BETREKKING OP WORMER-EN JISPERVELD & KALVERPOLDER)

3.1 De inspreker stelt dat het in het beheerplan vermelde visplan van de VBC HNK slechts privaatrechtelijk van aard is en alleen de Visserijwet en de Flora- en faunawet de kaders vormen voor de beroepsvisserij.

Wij gaan er van uit dat de partijen die deelnemen aan de VBC HNK zich behalve aan genoemde wetten ook houden aan het op dat moment geldende privaatrechtelijke visplan.

3.2 De inspreker stelt dat ten onrechte wordt vermeld dat nachtvissen in dit gebied is toegestaan.

Wij passen de tekst van bijlage 5.1. van het beheerplan hierop aan.

3.3 De inspreker is van mening dat nieuwe verlandingslocaties schadelijk kunnen zijn voor zijn beroepsuitoefening.

Nieuwe verlandingslocaties zijn nodig om de Natura 2000-doelen te behalen. Door hun relatief geringe omvang zijn er geen effecten op de beroepsvisserij te verwachten.

- 3.4 De inspreker geeft aan dat hij geïnformeerd wil worden over hoe het traject van Natura 2000 c.q. overgang naar de Natuurbeschermingswet verder zal lopen.

Alle insprekers krijgen de Nota van Antwoord en de definitieve tekst van de beheerplannen toegestuurd, alsmede informatie over wanneer en hoe men tegen het vastgestelde plan desgewenst in beroep kan gaan.

De overgang naar de nieuwe Wet Natuurbescherming heeft na de vaststelling van de beheerplannen daarop geen invloed.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 4 (HEEFT BETREKKING OP WORMER- EN JISPERVELD & KALVERPOLDER)

- 4.1 De inspreker vindt het vreemd dat particuliere natuurbeheerders (pnb's) niet worden genoemd in het beheerplan; zijn deze dan ook niet verantwoordelijk voor het behalen van de natuurdoelen in hun gebied? Hij is van mening dat ook pnb's mee mogen en moeten kunnen werken aan het in stand houden van de natuurdoelen, maar het budget blijkt reeds verdeeld.

De raamovereenkomst, waarnaar de inspreker verwijst, is afgesloten met beheerorganisaties die het merendeel van de Natura 2000-gebieden in eigendom hebben. Deze zullen daarom ook het merendeel van de maatregelen moeten gaan uitvoeren. Op grond van de subsidieregeling die de provincie daarvoor heeft opgesteld kunnen echter ook particuliere natuurbeheerders subsidie aanvragen voor de uitvoering van herstelmaatregelen uit het beheerplan.

- 4.2 De inspreker is van mening dat de pnb's ook betrokken dienen te worden bij het onderzoek 'effectiviteit aanpassing bemestingsregime'.

In de voorbereidingen voor dit onderzoek zal dit standpunt worden meegenomen.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 5 (HEEFT BETREKKING OP ILPERVELD, VARKENSLAND, OOSTZANERVELD & TWISKE)

De inspreker stelt dat de duiksport als onderdeel van het recreatief gebruik van het Twiske in het beheerplan vermeld moet worden als huidig gebruik.

Deze vorm van gebruik zal daarom in bijlage 5.1 worden vermeld als categorie 4a, niet vergunningplichtig, geen voorwaarden.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 6 (HEEFT BETREKKING OP POLDER WESTZAAN)

De inspreker stemt in met de huidige kwalificatie van het Hoogveenbos van het perceel ten oosten van de molen de Prinsenhof, maar wenst dat de vroegere weilandsituatie wordt hersteld op het moment dat de huidige eigenaar het perceel verkoopt.

De kwalificatie van het perceel als habitattype Hoogveenbos is gebeurd conform de landelijke protocollen. De geschiedenis van het perceel doet daarbij niet ter zaken. Het verzoek zal niet worden gehonoreerd (op inhoudelijke gronden).

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 7 (HEEFT BETREKKING OP ALLE VIER BEHEERPLANNEN)

De inspreker maakt bezwaar tegen het beperken van het vergunning vrij uitvoeren van beheersactiviteiten (zoals baggeren en maaien) tot alleen de eerste voorkeursperiode, zoals aangegeven in de Gedragscode Flora- en Faunawet. Na overleg met de provincie is daarom een Nadere Effect Analyse opgesteld door de inspreker. Daarin zijn alle beheersactiviteiten in alle periodes getoetst. Er zijn voorwaarden (mitigerende maatregelen) benoemd voor de beheersactiviteiten in de eerste en tweede voorkeursperiode, waarmee de Natura 2000-instandhoudingsdoelen niet significant worden beïnvloed. De inspreker verzoekt dan ook om bij Huidig gebruik Waterbeheer aan te geven dat bestendig beheer vergunning vrij is als het wordt uitgevoerd in de eerste of tweede voorkeurs periode van de gedragscode van de waterschappen, mits de mitigerende maatregelen uit de effectanalyse wordt toegepast.

De tekst van bijlage 5.1 van alle vier de beheerplannen zal hierop worden aangepast. Uitvoering van bestendig beheer in de tweede vergunningsperiode wordt een van vergunningplicht vrijgestelde activiteit met specifieke voorwaarden (categorie 2) conform de aangeleverde Nadere Effect Analyse, welke als bijlage aan de beheerplannen zal worden toegevoegd.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van alle vier beheerplannen.

ZIENSWIJZE 8 (HEEFT BETREKKING OP EILANDSPOLDER)

- 8.1 De inspreker stelt dat de motivatie ontbreekt waarom alle beheer- en schadebestrijding verstoring zou opleveren en dus vergunningplichtig zou zijn. Dit klemt des te meer nu blijkt dat alle bestaande ontheffingen en aanwijzingen – als vorm van bestaand gebruik- nog van een Natuurbeschermingswetvergunning dienen te worden voorzien, aldus de inspreker.

Wij zijn van mening dat de in het beheerplan genoemde handelingen in het kader van beheer en schadebestrijding tot verstoring kunnen leiden, zie ook bijlagen 5.2 en 5.3.

Omdat voor vormen van beheer- en schadebestrijding die tot verstoring kunnen leiden altijd al een vergunningplicht gold, zijn wij er van uitgegaan dat voor alle op dit moment plaatsvindende vormen van beheer- en schadebestrijding al een vergunning is aangevraagd. In enkele gevallen is een vergunning verleend en in enkele gevallen bleek uit een voortoets dat verstoring is uit te sluiten en de handelingen zonder vergunning kunnen worden verricht. Deze werkwijze zullen wij na vaststelling van het beheerplan voortzetten voor vormen van beheer- en schadebestrijding in Natura 2000-gebieden waarvoor nog geen toetsing aan de Natuurbeschermingswet heeft plaatsgevonden.

- 8.2 De inspreker geeft aan dat als de vergunningen leiden tot economische schade, de inspreker serieus zal bezien hoe de schade op de provincie kan worden verhaald.

In paragraaf 7.4 van het Natura 2000-beheerplan is aangegeven dat de wet weliswaar een mogelijkheid voor schadevergoeding biedt, maar dat daaraan zeer strenge voorwaarden zijn verbonden.

- 8.3 De inspreker laat weten dat hij graag met de provincie in overleg treedt over het realiseren van een gedragscode, mede gezien de komende herziening van het Faunabeheerplan vanwege de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Natuurbescherming.

Wij zijn bereid met de inspreker in overleg te treden over de mogelijkheden van een dergelijke gedragscode.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 9 (HEEFT BETREKKING OP ALLE VIER BEHEERPLANNEN)

- 9.1 De inspreker stelt dat instandhouding en ontwikkeling van nieuwe natuur geen invloed mag hebben op bestaande en nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Beemster of op de instandhoudingsverplichtingen van droogmakerij de Beemster als werelderfgoed.

De maatregelen die nodig zijn om de Natura 2000-doelen te realiseren, dienen te worden uitgevoerd om aan de internationale verplichtingen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn te kunnen voldoen, ook als deze enige invloed op de omgeving zouden hebben. In hoofdstuk 7 van de beheerplannen is aangegeven dat hier nauwelijks tot geen effecten op de omgeving zijn te verwachten.

- 9.2 De inspreker is van mening dat de herinrichting van de N243 voor wat betreft stikstof geen invloed mag hebben op bestaande en nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Beemster.

Dit is een onderwerp dat niet het beheerplan aangaat, maar speelt in het kader van de vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet.

- 9.3 De inspreker stelt dat de toekomstige uitbreiding van Schiphol niet ten koste mag gaan van de geluidsnormen voor de Natura 2000-gebieden en i.r.t. stikstof bestaande en nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Beemster.

Dit is een onderwerp dat niet het beheerplan aangaat, maar speelt in het kader van de vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de betreffende beheerplannen.

ZIENSWIJZE 10 (HEEFT BETREKKING OP ALLE VIER BEHEERPLANNEN)

- 10.1 De inspreker is van mening dat de effecten van de maatregelen uit de beheerplannen op agrarisch gebied buiten de begrenzing voorkomen moeten worden, zo nodig door interne buffering.

De maatregelen die nodig zijn om de Natura 2000-doelen te realiseren, dienen te worden uitgevoerd om aan de internationale verplichtingen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn te kunnen voldoen, ook als deze enige invloed op de omgeving zouden hebben.

- 10.2 De inspreker is van mening dat de huidige voorschriften in ontheffingen aan de faunabeheereenheid voor het beheren van de ganzen in Natura 2000-gebieden populatiebeheer van ganzen onnodig beperken, waarmee realisatie van de doelstelling voor reductie van de ganzenpopulatie wordt bemoeilijkt.

Dit is een onderwerp dat niet het beheerplan aangaat, maar speelt in het kader van ontheffingverlening Flora- en faunawet.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de betreffende beheerplannen.

ZIENSWIJZE 11 (HEEFT BETREKKING OP WORMER- EN JISPERVELD & KALVERPOLDER)

- 11.1 De inspreker stelt dat herfstmaaien niet voor elk veenmosrietland een effectieve PAS-maatregel is. In veenmosrietlanden met weinig gewas kan maaien eerder grasgroei bevorderen en is wintermaaien dus beter. De inspreker verzoekt dan ook indien nodig om het beheer aan te passen.

Wij delen deze constatering van indiener. Waar en wanneer nodig zullen wij de PAS-maatregelentabel daarop aanpassen bij een volgende actualisatie van de PAS gebiedsanalyses.

- 11.2 De inspreker vraagt waarom in paragraaf 5.3.7 alleen de rietzanger en niet ook de roerdomp en de kempgaan staan.

De roerdomp en kempgaan zijn hier ten onrechte niet genoemd, deze zullen worden toegevoegd.

- 11.3 De inspreker vraagt of in hoofdstuk 6 HHNK ook niet moet worden genoemd als eigenaar/handhaver van het water.

Weliswaar staat in de tekst dat het 'onder andere' de met naam genoemde partijen gaat, maar omdat in de opsomming slechts twee partijen, te weten HHNK en Recreatie Noord-Holland ontbreken, zullen wij alle organisaties noemen.

- 11.4 De inspreker stelt dat in de praktijk - ook in het broedseizoen- vliegbewegingen (o.a. politiehelikopters) erg laag over het gebied worden uitgevoerd en geeft aan twijfels te hebben of er daadwerkelijk geen effecten optreden voor vogels. De inspreker verzoekt tevens iets op te nemen over het gebruik van drones en geeft aan een voorstander te zijn van een verbod, tenzij de drone t.b.v. natuurbeheer wordt gebruikt.

Het Natura 2000-beheerplan kan geen nadere regels stellen aan activiteiten van de politie, zoals vastgelegd in de Politiewet. Wij zullen in de drie beheerplannen die mede op grond van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen (naast Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder geldt dat ook voor Eilandspolder en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske) in hoofdstuk 5 opnemen dat het gebruik van drones en andere Remotely Piloted Aircrafts (RPAS) binnen een Natura 2000-gebied een vergunningplichtige activiteit is, met uitzondering van professioneel gebruik van RPAS door inliggende terreineigenaren, -beheerders en toezichthouders ten behoeve van toezicht, monitoring, beheer en inrichting van de natuurterreinen en waarbij de bestuurder voldoet aan de zorgplicht vereisten in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van de beheerplannen voor Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, Eilandspolder en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske.

ZIENSWIJZE 12 (HEEFT BETREKKING OP EILANDSPOLDER)

De insprekers stellen dat Gedeputeerde Staten (GS) door de passage op pagina 132 alsnog in een keer illegale en tijdelijk gedoogde infrastructuur legaliseert. GS baseert zich hierbij op een rapport van Grontmij uit 2008. Hierin is bij 'verlies leefgebied' volgens insprekers ten onrechte alleen (zeer klein) het oppervlak van de dam zelf als 'vernietigd leefgebied' aangenomen. Ook zijn cumulatieve effecten niet meegewogen. Daarnaast ontbreekt toetsing aan indirecte effecten zoals in paragraaf 5.3 beschreven.

GS hadden moeten toetsen aan het kader voor vergunningverlening uit het beheerplan, in dit geval m.n. toename licht, geluid of directe verstoring in de leefgebieden van aangewezen soorten en verandering, versnippering, betreding of vernietiging van de leef- en foerageergebieden van de aangewezen soorten of van de habitattypen. De insprekers zijn van mening dat er een nieuwe passende beoordeling/ADC-toets moet worden uitgevoerd.

Naast 'buis in de dam' en buiten broedseizoen moet in paragraaf 5.3.6 staan: dam alsmede een brug of aanleg van een pad rekening wordt gehouden met kaderstelling, ADC-criteria, indirecte effecten, aantasting leefgebied. Dammen, paden en bruggen veroorzaken een eenvoudiger toegang van het leefgebied door bijvoorbeeld ook mensen en (huis)dieren. In het gesprek met de provincie op 9 augustus jl. is deze toename van betreding en verstoring met verschillende argumenten aangetoond en toegelicht.

Volgens indiener is volgens de Vogel- en Habitatrictlijn het hele Natura 2000-gebied aangewezen voor behoudsdoelstelling.

Allereerst merken wij op dat voor deze werken een (tijdelijke) Natuurbeschermingswetvergunning is verleend, waardoor geen sprake is van 'illegale en (tijdelijk) gedoogde infrastructuur.

Wij zijn het niet eens met de kritiek op de onderbouwing uit het Grontmij-rapport voor wat betreft de oppervlak van vernietigd leefgebied voor de Noordse Woelmuis; dat beperkt zich o.i. inderdaad tot een zeer klein deel van het totale gebied, ook als alle door de aanleg van de werken vernietigde oppervlakken worden opgeteld (cumulatie). Overigens is het in de systematiek van Natura 2000 niet zo, dat per definitie het gehele gebied geldt als leefgebied voor alle aangewezen soorten; er is een landelijke systematiek ontwikkeld op grond waarvan per soort kan worden bepaald welke vegetatie- of habitattypen tot het leefgebied van een soort behoren. Dit zijn voor de Noordse Woelmuis onder andere de habitattypen ruigten en zomen en veenmosrietland en de graslandtypen nat, matig voedselrijk grasland en bloemrijk weidevogelgrasland, zie bijlage 2.1 van het beheerplan. De indirecte verstoringseffecten zijn o.i. eveneens afdoende beschreven: voor zover het de bereikbaarheid voor concurrenten van de soort betreft geldt dat door de nog aanwezige in 2007 aangelegde dammen geen extra gebied bereikbaar is geworden. Voor zover het de mogelijke intensivering van het graslandgebruik betreft blijkt daar geen sprake van te zijn; het toenmalige extensieve graslandgebruik vindt nog steeds plaats.

Wij achten significante effecten op het leefgebied van de noordse woelmuis door indirecte verstoring dan ook uitgesloten.

Wel kunnen wij meegaan in de stelling van indiener dat de dammen uit 2007 alsnog expliciet aan het 'kader voor vergunningverlening' uit het beheerplan getoetst hadden moeten worden. Die toets hebben wij, aan de hand van het Grontmij-rapport en aanvullende informatie van de beheerder alsnog uitgevoerd en wordt in het beheerplan opgenomen (bijlage 5.1). De conclusie blijft dat significante effecten zijn uit te sluiten en de dammen in stand kunnen blijven; het beheerplan vervangt de vergunning, die automatisch eindigt met de vaststelling van het beheerplan.

Indiener wijst op het toegenomen betreding en verstoring door mensen en (huis)dieren. Omdat de percelen op zich al bereikbaar waren hebben wij dit punt niet meegenomen in de toets.

In par. 5.3.6 voegen wij toe dat een vergunningaanvraag voor aanleg en gebruik van een nieuwe dam extra kritisch beoordeeld zal worden als het een dam betreft naar een nu nog niet per dam of brug bereikbaar perceel.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 13 (HEEFT BETREKKING OP ILPERVELD, VARKENSLAND, OOSTZANERVELD & TWISKE)

De inspreker richt zich op het Twiske (Vogelrichtlijngebied).

13.1 De inspreker vindt de ambitie (“...voorkomen van verdere verslechtering van Natura 2000-doelen”) te laag.

Deze landelijke afspraak vergt al veel inspanning (en geld); waar het kan wordt gewerkt aan verbetering en uitbreiding.

13.2 De inspreker geeft aan dat wellicht door een plaatselijk hoger waterpeil en fluctuatie van waterpeilen meer plasdrassituaties en natte open velden voor de grutto te creëren zijn.

Deze suggestie zullen wij met de beheerder bespreken.

13.3 De inspreker vraagt welke maatregelen worden genomen voor plaatselijk verbraking.

Geen.

13.4 De inspreker geeft aan dat een horecagelegenheid wordt genoemd, terwijl die niet meer bestaat.

Het betreft een horecalocatie. Thans is er inderdaad geen horecagelegenheid. Wij zullen de tekst aanpassen.

13.5 De inspreker vraagt zich af of het exclaveren van enkele stukjes het nemen van maatregelen in de weg staat.

Kleine locaties zijn geëxclaveerd. Er is geen effect op de maatregelen.

13.6 De inspreker doet de suggestie om in het schema successiereeks en beheermaatregelen de maatregelen die worden voorgesteld door IVN op te nemen.

Het schema heeft betrekking op Habitattypen. Daarvoor is Twiske niet aangewezen.

13.7 De inspreker doet de suggestie bezoekersaantallen te noemen voor kleinschalige evenementen.

Georganiseerde evenementen zijn vergunningplichtig. Ze worden getoetst aan de instandhoudingsdoelen. Het effect wordt niet alleen bepaald door bezoekersaantallen. Daarom noemen wij geen bezoekersaantallen.

13.8 De inspreker betreurt dat Twiske niet is aangewezen als Habitatrichtlijngebied voor (brakke) Kranswierwateren omdat er potenties zouden zijn.

Het Rijk wijst de N2000 en doelen aan op grond van aanwezige waarden. Overigens zou uitbreiding van Kranswierwateren een goede ontwikkeling zijn. De beheerder kan hiermee met hulp van vrijwilligers aan de slag gaan.

13.9 De inspreker vraagt om het gebruik van recentere gegevens over voorkomen van de roerdomp.

Wij hebben de meest recente gegevens zoals verwerkt in de natuuratlas verwerkt.

13.10 De inspreker onderstreept het belang van de Stooterplas (o.a. voor smienten (rustplek)) en waarschuwt voor intensivering van waterrecreatie ter plaatse.

Ook wij onderschrijven het belang van de plas. Eventuele plannen voor intensivering van waterrecreatie moeten worden getoetst aan de Natura 2000-doelen.

13.11 De inspreker benadrukt het belang van handhaving en voorlichting.

Ook wij onderschrijven dit belang. Voor elk Natura 2000-gebied hebben wij daarom een Handhavingsplan opgesteld. Wij zullen suggesties doorgeven aan de beheerder.

13.12 De inspreker plaats een kanttekening/vraagteken bij de opmerking dat het beheerplan niet bindend is voor terreinbeheerders.

Voor de beheerder geldt dat medewerking aan de maatregelen op vrijwillige basis is. De provincie kan (bij ontzeggen van de medewerking) zelf de nodige maatregelen nemen.

13.13 De inspreker wijst op achteruitgang van het leefgebied van de roerdomp als gevolg van het verlagen van het waterpeil.

Dit probleem is onderkend en leidt inderdaad tot maatregelen.

Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het betreffende beheerplan.

ZIENSWIJZE 14 (HEEFT BETREKKING OP POLDER WESTZAAN EN WORMER- EN JISPERVELD)

14.1 De inspreker maakt zich zorgen om exoten in Kalverpolder waar veel mensen komen, over bereklauw, appelbes en cranberry.

Over het beheer van het wandelpad door Kalverpolder en de bestrijding van de bereklauw zullen wij contact opnemen met de beheerder. Het jaarlijks verwijderen van opslag (appelbes en cranberry) staat als PAS-maatregel in het beheerplan opgenomen voor het veenmosrietland in de Kalverpolder.

14.2 De inspreker onderstreept de kans die er is in het Guisveld om enkele locaties met voorkomen van Echt Lepelblad goed te beheren en als bronpopulatie te fungeren voor uitbreiding van brakke vegetatie.

In overleg met de beheerder werken wij aan het herstellen van brakke vegetatie. Er zijn tussentijdse maatregelen opgenomen en verbrakking van het Guisveld is in voorbereiding.

14.3 De inspreker mist op de kaart enkele molens.

Wij erkennen het belang van de molens als kernkwaliteiten van het veenpolderlandschap. In het beheerplan zijn evenwel geen kaarten opgenomen met cultuurhistorische elementen.

14.4 De inspreker maakt zich zorgen om enkele onderbemalingen.

De onderbemalingen worden door de natuurbeheerder tot een minimum beperkt. Voor het beheer van het grasland is enige drooglegging evenwel nodig. Het is ons niet bekend dat Natura 2000-doelen significant negatief effect ondervinden van onderbemalingen.

14.5 De inspreker meent dat een voorkomen van moerasheide op de kaart ontbreekt.

Wij baseren ons op de goedgekeurde habitatkaart. Daarop staan alle kwalificerende habitattypen.

14.6 De inspreker vindt dat enkele vogelsoorten ontbreken in het beheerplan.

Polder Westzaan en de Kalverpolder zijn niet aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Er gelden dan ook geen Natura 2000-instandhoudingsdoelen voor vogels.

14.7 De inspreker doet de suggestie om vergunningverlening voor het verbranden van afgemaaid riet gemakkelijker te maken, omdat thans de vergunningverlening "niet bepaald makkelijk verloopt".

Dit is een zaak die het beheerplan niet regardeert. De gemeenten beslissen daarover.

14.8 De inspreker pleit voor een betere handhaving(afspraken).

Als vervolg op het beheerplan is een apart Handhavingsplan opgesteld met alle organisaties die een rol hebben in de handhaving.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de betreffende beheerplannen.

ZIENSWIJZE 15 (HEEFT BETREKKING OP POLDER WESTZAAN)

15.1 De inspreker mist op de kaart vermelding van drie molens.

Wij erkennen het belang van de molens als kernkwaliteiten van het veenpolderlandschap. In het beheerplan zijn evenwel geen kaarten opgenomen met cultuurhistorische elementen.

15.2 De inspreker pleit in het kader van klimaatneutraal energiegebruik voor het alleen nog toestaan van elektrisch aangedreven boten.

Dit is een zaak die niet het beheerplan regardeert. Overigens leidt het huidige gebruik van motorboten niet tot significante verstoring van de instandhoudingsdoelen.

15.3 De inspreker vraagt om een toelichting van een aangegeven locatie van een bedrijf (fig. 2.7).

Wij hebben een bestand van de Kamer van Koophandel gehanteerd. Vermoedelijk staat de locatie daar inderdaad verkeerd aangegeven.

15.4 De inspreker vraagt naar de samenhang tussen het PAS-akkoord en het beheerplan.

Het beheerplan omvat alle maatregelen die nodig zijn voor de Natura 2000-instandhoudingsdoelen, dus inclusief de PAS-maatregelen. In het PAS-akkoord zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van de PAS-maatregelen tussen de provincie en de terrein beherende organisaties.

15.5 De inspreker roept de partijen op om tot een adequate uitvoering te komen van het project "Brak is bijzonder".

Het project Brak is Bijzonder is inderdaad al lang in voorbereiding. Een zorgvuldige aanpak en samenwerking vraagt veel tijd.

15.6 De inspreker pleit voor het uitbreiden van het areaal "natuurboeren" ten noorden van de Mallegatsloot om goed beheer te bereiken.

In ons ontwerp-Natuurbeheerplan 2017 is inderdaad een uitbreiding van de begrenzing NNN opgenomen. Dit biedt de mogelijkheid voor natuurboeren om subsidie aan te vragen voor natuurbeheer.

15.7 De inspreker constateert een verbossing en verruiging in de afgelopen jaren en spreekt de verwachting uit dat dit beheerplan een goed inrichtingsresultaat oplevert.

De constatering en de verwachting delen wij.

15.8 De inspreker pleit voor een adequate handhaving.

Wij hebben in het verlengde van dit beheerplan een Handhavingsplan opgesteld met alle partijen die een rol hebben in de handhaving.

15.9 De inspreker vraagt om jaarlijkse openbare verantwoording van de beheerder over uitgevoerde werkzaamheden en financiën.

Er is een Monitoringsplan opgesteld. Waar het de PAS-maatregelen betreft is de monitoring openbaar. Daarnaast is geen sprake van openbare verantwoording door de beheerder.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de betreffende beheerplannen.

Nota van Antwoord bij de Natura 2000 beheerplannen Laag Holland

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Eindredactie

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid | Sector Groen

Tekstbijdrage

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid | Sector Groen

Fotografie

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid | Sector Groen

Grafische verzorging

Xeroxmediaservices

Haarlem, november 2016